

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे / योग

परीक्षा : डिसेंबर - २०२२

प्रथम वर्ष

सत्र - १

विषय:- आधुनिक भारत - भारताचा स्वातंत्र्यलढा (HCG - 101)

D
(Batch - 2016-19)

दिनांक : १५/१२/२०२२

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)
- १.१ इस्ट इंडिया कंपनीचा हिंदुस्थानकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन का आणि कसा बदलला ? त्यादृष्टीने कंपनीने उचललेली पावले स्पष्ट करा.
 - १.२ १८५७ च्या उठावाच्या विविध कारणांची चर्चा करा .
 - १.३ राष्ट्रसभेच्या निर्मितीची कारणे सविस्तर सांगा.
 - १.४ मवाळ पक्षाच्या कार्याचे मूल्यमापन करा.
 - १.५ भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील लो. टिळकांच्या कार्याची चर्चा करा.
 - १.६ म. गांधींच्या १९२० पूर्वीच्या चळवळीवर प्रकाश टाका .
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)
- २.१ १९४२ ची 'चले जाव चळवळ' याबद्दल माहिती द्या.
 - २.२ भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील सशस्त्र चळवळींचे मूल्यमापन करा.
 - २.३ १८५७ च्या उठावाची सुरुवात, विस्तार आणि पाडाव याबद्दल माहिती द्या.
 - २.४ जहालवादाच्या उदयाच्या कारणांची चर्चा करा.
- प्र.३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- ३.१ १८५७ चा उठाव
 - ३.२ दादाभाई नौरोजी
 - ३.३ म . गांधी
 - ३.४ आझाद हिंद सेना

Translation in English

Sub: Modern India- India's Struggle for Freedom (HCG-101)

Date : 15/12/2022

Marks : 60

Time : 10.00 am To 12.30 pm

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Why and how did East India Company's attitude towards India change? Explain the steps taken by the company in that regard.
- 1.2 Discuss the various causes of the uprising of 1857.
- 1.3 Explain in detail the reasons for the formation of Rashtra Sabha.
- 1.4 Evaluate the functions of the soft party.
- 1.5 Discuss Lok. Tilak's work in India's freedom struggle.
- 1.6 Throw light on M. Gandhi's movement before 1920.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Give information about 'Quit India Movement' of 1942.
- 2.2 Evaluate the armed movements of India's freedom struggle.
- 2.3 Give an account of the beginning, expansion and suppression of the 1857 uprising.
- 2.4 Discuss the reasons for the rise of Extremists.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Uprising of 1857
- 3.2 Dadabhai Nauroji
- 3.3 M. Gandhi
- 3.4 Azad Hind Sena